

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ, SIEKIANČIŲ PASINAUDOTI PARAMA PAGAL LIETUVOS
ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2014–2020 METŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS
PRIEMONES, EKONOMINIO GYVYBINGUMO NUSTATYMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2015 m. lapkričio 24 d. Nr. 3D-864
Vilnius

Atsižvelgdama į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2015 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. C/2015/5897, nuostatas,
t v i r t i n u Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

**ŪKIO SUBJEKTŲ, SIEKIANČIŲ PASINAUDOTI PARAMA PAGAL LIETUVOS
ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2014–2020 METŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS
PRIEMONES, EKONOMINIO GYVYBINGUMO NUSTATYMO TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti finansine parama pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2015 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. C/2015/5897 (toliau – Veiksmų programa), priemones, ekonominį gyvybingumą apibūdinančius rodiklius bei jų kritines reikšmes.

2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **Ataskaitiniai metai** – finansiniai metai, ėję prieš paramos paraiškos pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos metus.

2.2 **Finansiniai metai** – metinis ataskaitinis laikotarpis, kuriam sudaromas įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinys.

2.3. **Grynasis pelnas** – gautų bendrųjų pajamų dalis, liekanti atėmus subjekto veiklos sąnaudas, ypatinguosius praradimus ir sumokėtus mokesčius.

2.4. **Grynasis pelningumas** – grynojo pelno ir pardavimo pajamų, įskaitant su pajamomis susijusias dotacijas, santykis.

2.5. **Naujas ūkio subjektas** – paramos paraiškos pateikimo metais arba ataskaitiniais metais įsteigtas ūkio subjektas. Nauju laikomas ir ūkio subjektas, įsteigtas anksčiau nei paraiškos pateikimo arba ataskaitiniais metais ir vykdęs investicijas (išskyrus žuvininkystės projekto bendrąsias išlaidas) į ilgalaikį turtą, naudojamą žuvininkystės projekte numatyta veiklai, bet iki paraiškos pateikimo metų iš vykdomos veiklos negavęs jokių pajamų.

2.6. **Paskolų padengimo rodiklis** – pagrindinės veiklos pinigų srautų, įskaitant su pajamomis susijusias dotacijas, ir su turtu susijusių dotacijų metinės sumos santykis su grąžintų paskolų, mokėtų išperkamosios nuomos įmokų, sumokėtų palūkanų per metus suma.

2.7. **Pirmieji žuvininkystės projekto planuojamojo laikotarpio metai** (toliau – pirmieji planuojamojo laikotarpio metai) – paramos paraiškos įgyvendinti žuvininkystės projektą pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos metai.

2.8. **Praėję ataskaitiniai metai** – finansiniai metai, ėję prieš ataskaitinius metus.

2.9. **Skolos rodiklis** – ilgalaikių ir trumpalaikių skolų (mokėtinų sumų ir įsipareigojimų) santykis su turto verte.

2.10. **Su pajamomis susijusios dotacijos** – dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ir negautoms pajamoms kompensuoti (tikslinė pagalba, skiriama prekių gamybai arba paslaugų teikimui finansuoti, parduodamų prekių arba teikiamų paslaugų kainai sumažinti, įvairioms programoms remti arba veiklos nuostoliams iš dalies kompensuoti, gamybai skatinti, produkcijos kokybei gerinti, mažų sąnaudų ūkininkavimo sistemoms išlaikyti ir kt.), taip pat visos kitos dotacijos, nepriskirtinos prie su turtu susijusių dotacijų.

2.11. **Su turtu susijusios dotacijos** – dotacijos, gaunamos ilgalaikio turto forma arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti arba kitaip įsigyti.

2.12. **Veikiantis ūkio subjektas** – anksčiau nei ataskaitiniais metais įsteigtas ūkio subjektas, vykdęs ir vykdamas ūkinę komercinę veiklą.

2.13. **Žuvininkystės projekto įgyvendinimo pabaiga** – žuvininkystės projekto paskutinio mokėjimo prašymo ir galutinės šio projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos data.

2.14. **Žuvininkystės projekto įgyvendinimo pradžia** – paramos paraiškos įgyvendinti žuvininkystės projektą pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos data.

2.15. **Žuvininkystės projekto planuojamasis laikotarpis** (toliau – planuojamasis laikotarpis) – laikotarpis, apimantis žuvininkystės projekto įgyvendinimo ir jo kontrolės laikotarpius, kurie apibrėžti Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-75 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

2.16. **Žuvininkystės projekto vidinė gražos norma** (toliau – vidinė gražos norma) – palūkanų norma, kuriai esant investuoto kapitalo vertė lygi grynujų pinigų srautų vertei per žuvininkystės projekto planuojamąjį laikotarpį.

3. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarime Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standartų patvirtinimo“, Veiksmų programoje ir Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS EKONOMINIŲ GYVYBINGUMĄ APIBŪDINANTYS RODIKLIAI

4. Ūkio subjektams grynasis pelningumas skaičiuojamas pagal formulę:

$$k_{gp} = \frac{GP}{PP + DP} \cdot 100, \text{ proc.}$$

čia: GP – grynasis pelnas eurais;

PP – pardavimo pajamos eurais.

DP – su pajamomis susijusios dotacijos, eurais.

5. Ūkio subjektams skolos rodiklis skaičiuojamas pagal formulę:

$$k_{sk} = \frac{IS + TS}{T_{pab}}$$

čia: IS – ūkio subjektų ilgalaikės skolos, tai yra po vienerių metų mokėtinos sumos ir įsipareigojimai metų pabaigoje eurais;

TS – ūkio subjektų trumpalaikės skolos, tai yra per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai metų pabaigoje eurais;

T_{pab} – viso turto vertė metų pabaigoje eurais.

6. Ūkio subjektams paskolų padengimo rodiklis skaičiuojamas pagal formulę:

$$k_{pask} = \frac{PVS + DT}{S_g + PL}$$

čia: PVS – pagrindinės veiklos pinigų srautai per finansinius metus, įskaitant dotacijas, susijusias su pajamomis, eurais;

DT – per finansinius metus gautos su turtu susijusios dotacijos, eurais;

S_g – grąžintos paskolos kreditoriams, kitos finansinės skolos ir sumokėtos lizingo įmokos per finansinius metus eurais. Perfinansuotos paskolos į grąžintų paskolų sumą neįskaičiuojamos. Kredito linijos grąžinimo suma per metus skaičiuojama grynąja verte, t. y. skaičiuojamas skirtumas tarp kredito linijos likučio metų pradžioje ir likučio metų pabaigoje;

PL – sumokėtos palūkanos per ataskaitinius metus eurais.

7. Rekomenduojama vidinę gražos normą (toliau – VGN) skaičiuoti ūkio subjektui Microsoft Excel aplinkoje, naudojant funkciją IRR (Insert/function.../Or select a category: Financial, Select a function):

$$VGN = IRR (-LV0; PS1; PS2; \dots PS7 + LV7)$$

čia: LV0 – ūkio subjekto investuoto kapitalo vertė ataskaitinių metų pabaigoje (ilgalaikis turtas (išskyrus finansinį turtą) + atsargos + biologinis turtas + gautinos prekybos skolos – skolos tiekėjams ir gauti išankstiniai apmokėjimai). Naujai įsteigto ūkio subjekto investuoto kapitalo vertė (LV0) skaičiuojama iš ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės arba iš pradžios balanso, jeigu nėra ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės;

PS1; PS2; ... PS7 – ūkio subjekto planuojamų metų pagrindinės veiklos pinigų srautų ir investicinės veiklos pinigų srautų suma eurais;

LV7 – ūkio subjekto investuoto kapitalo vertė eurais septintaisiais planuojamais metais (skaičiuojama analogiškai kaip LV0, iš prognozuojamųjų metų balanso).

III SKYRIUS EKONOMINIŲ GYVYBINGUMĄ APIBŪDINANČIŲ RODIKLIŲ REIKŠMĖS IR EKONOMINIO GYVYBINGUMO NUSTATYMO TVARKA

Priemonės	Grynasis pelningumas ≥, proc.	Skolos rodiklis ≤	Paskolų padengimo rodiklis ≥	Vidinė gražos norma ≥, proc.
I Sąjungos prioritetas: ekologiškai tausios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos žvejybos skatinimas				
Priemonė „Žvejybos poveikio jūrų aplinkai mažinimas ir žvejybos pritaikymas gyvūnų apsaugai (jūrų ir vidaus vandenių žvejybai)“	2	0,60	1,25	4,4
Priemonė „Žvejybos uostai, iškrovimo vietos, aukcionai ir priedangos – investicijos siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti įpareigojimą iškrauti visas sužvejetas žuvis“	2	0,60	1,25	4,4
Priemonė „Pridėtinė vertė, produktų kokybė ir nepageidaujamo laimikio panaudojimas (jūrų ir vidaus vandenių žvejybai)“	2	0,60	1,25	4,4
Priemonė „Žvejybos uostai, iškrovimo vietos, aukcionai ir priedangos – 1) investicijos, gerinančios žvejybos uostų ir aukcionų infrastruktūrą arba iškrovimų vietas ir priedangas (jūrų ir vidaus vandenių žvejybai)“	2	0,60	1,25	4,4
Priemonė „Investicijos į laivą ir energijos vartojimo	2	0,60	1,25	4,4

efektyvumo patikrinimus ir sistemas“				
Priemonė „Pagrindinių arba pagalbinių variklių keitimas arba modernizavimas“	2	0,60	1,25	4,4
II Sąjungos prioritetas: ekologiškai tausios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos akvakultūros skatinimas				
Priemonė „Produktyvios investicijos į akvakultūrą“	2	0,60	1,25	4,4
Priemonė „Produktyvios investicijos į akvakultūrą (į energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir atsinaujinančios energijos išteklius)“	2	0,60	1,25	4,4
IV Sąjungos prioritetas: užimtumo ir teritorinės sanglaudos didinimas				
Ūkio subjektams, teikiantiems vietos projektų paraiškas žuvininkystės regiono plėtros strategijai įgyvendinti pagal specialiąsias taisykles. *	2	0,60	1,25	4,4
V Sąjungos prioritetas: prekybos ir perdirbimo skatinimas				
Priemonė „Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas.“	2	0,60	1,25	4,4

* – tik investiciniams projektams.

8. Veiklą vykdančys ūkio subjektai laikomi tinkamais finansinei paramai gauti, jeigu ekonominio gyvybingumo rodikliai atitinka III skyriuje nurodytas reikšmes:

8.1. ataskaitiniais metais – grynas pelningumas ir skolos rodiklis;

8.2. kiekvienais projekto įgyvendinimo metais paskolų padengimo rodiklis;

8.3. projekto įgyvendinimo metais skolos rodiklio reikšmė negali neatitikti nustatytos reikšmės dvejus metus iš eilės;

8.4. visais kitais planuojamojo laikotarpio metais po projekto įgyvendinimo pabaigos metų: grynas pelningumas, skolos ir paskolų padengimo rodikliai.

9. Nauji ūkio subjektai laikomi tinkamais finansinei paramai gauti, jeigu ekonominio gyvybingumo rodikliai atitinka III skyriuje nurodytas reikšmes:

9.1. paraiškos teikimo (taikoma tik tiems ūkio subjektams, kurie įsteigti paraiškos pateikimo metais) arba ataskaitiniais metais: skolos rodiklis;

9.2. kiekvienais projekto įgyvendinimo metais ir pirmaisiais metais po projekto įgyvendinimo pabaigos metų: skolos ir paskolų padengimo rodikliai;

9.3. antraisiais ir visais kitais planuojamojo laikotarpio metais po projekto įgyvendinimo pabaigos metų: grynas pelningumas, skolos ir paskolų padengimo rodikliai.

10. Ūkio subjekto vidinė gražos norma turi atitikti III skyriuje nurodytą reikšmę.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Ūkio subjektai laikomi netinkamais finansinei paramai gauti, kaip neatitinkantys ekonominio gyvybingumo (tinkamumo) kriterijaus, jei:

11.1. ataskaitiniais ir (arba) praėjusiais ataskaitiniais metais finansinės atskaitomybės ataskaitose pateikiama informacija tarpusavyje nesusieta;

11.2. po gauto atsakymo į Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos paklausimą;

11.2.1. planuojamojo laikotarpio metais finansinės atskaitomybės ataskaitose pateikiama informacija tarpusavyje nesusieta;

11.2.2. ūkio subjekto verslo plane pateiktos finansinių prognozių sudarymo prielaidos planuojamuoju laikotarpiu žymiai skiriasi nuo Lietuvos statistinių (skelbiamų Lietuvos statistikos departamento ir Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro svetainėse) arba praėjusio ir (ar) ataskaitinio laikotarpio duomenų ir nepateikti jų pagrindimo dokumentai, paaiškinimai ar skaičiavimai;

11.2.3. nepagrįstas projekto finansavimas iki paramos gavimo (atsižvelgiant į taikomą paramos mokėjimo būdą);

11.2.4. jeigu nepateikti duomenys, būtini ekonominio gyvybingumo rodikliams apskaičiuoti.

12. Ūkio subjektams, kurie pripažinti neatitinkančiais ekonominio gyvybingumo tinkamumo kriterijaus dėl 11 punkte nurodytų priežasčių, ekonominį gyvybingumą apibūdinantys rodikliai neskaičiuojami.
